

Metodická informace 087/01/16

Zpracováno dle zákona č. 221/2015 Sb., dle zákona č. 563/1991 Sb., dle zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za použití právního informačního systému CODEXIS společnosti ATLAS consulting spol. s r.o.

Novely účetních předpisů od 1.1.2016**I. Nová kategorizace účetních jednotek**

Novelou zákona byla zavedena nová kategorizace účetních jednotek. Mikro, malou a střední účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni **nepřekračuje alespoň dvě z uvedených hraničních hodnot, viz tabulka níže**. Velkou účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň dvě hraniční hodnoty uvedené u střední účetní jednotky, a dále se za velkou účetní jednotku vždy považuje subjekt veřejného zájmu a vybraná účetní jednotka.

účetní jednotka	aktiva [Kč]	roční úhrn čistého obratu [Kč] *	prům. počet zaměstnanců
mikro	do 9 000 000	do 18 000 000	do 10
malá	do 100 000 000	do 200 000 000	do 50
střední	do 500 000 000	do 1 000 000 000	do 250
velká	nad 500 000 000	nad 1 000 000 000	nad 250

*Ročním úhrnem čistého obratu se pro účely tohoto zákona rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená 12.

Nová kategorizace má vliv na rozsah vedení účetnictví, použití účetních metod, vykazování a zveřejňování informací z účetnictví a povinnost auditu. Mikropodniky mají celkově nižší administrativní zátěž. Mikro a malé účetní jednotky mají možnost vést účetnictví a sestavit účetní závěrku ve zkráceném rozsahu, mají omezený rozsah přílohy a nemusí zveřejnit výkaz zisku a ztrát, pokud nemají povinnost mít ověřenou účetní závěrku auditorem. Tyto účetní jednotky taktéž nemusí sestavovat výkazy o peněžních tocích a o změnách vlastního kapitálu, a to i v případě povinného auditu.

Při zatřídění do příslušné kategorie - v účetním období, které započalo v roce 2016, postupuje účetní jednotka podle právní úpravy pro takovou kategorii, jejíž podmínky naplnila k rozvahovému dni bezprostředně předcházejícího účetního období. **Při aplikaci kalendářního roku je tedy rozhodující stav k 31.12.2015.** Pro další období se pro případnou změnu kategorie testují limity (viz tabulka výše) ve dvou po sobě následujících obdobích.

II. Úprava klasifikace skupin pro konsolidaci

Novelou došlo k zásadnímu snížení limitů pro konsolidaci a povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku bude pravděpodobně mít od roku 2016 mnohem více skupin podniků než doposud. Do konce roku 2015 byla skupina podniků povinna sestavit konsolidovanou účetní závěrku, pokud překročila dvě ze tří kritérií, kterými byly: aktiva nad 350 mil. Kč, obrat nad 700 mil. a více než 250 zaměstnanců. **Od roku 2016 mají povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku střední a velké skupiny podniků.** Malé skupiny jsou osvobozeny od konsolidace, pokud nezahrnují subjekt veřejného zájmu (emitent cenných papírů, banka, pojišťovna apod.).

Malou a střední skupinou účetních jednotek je ta, která na konsolidovaném základě k rozvahovému dni **nepřekračuje alespoň dvě z uvedených hraničních hodnot, viz tabulka níže**. Velkou skupinou je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň dvě hraniční hodnoty uvedené u střední účetní jednotky.

skupina účetních jednotek *	aktiva celkem	roční úhrn čistého obratu	průměrný počet zaměstnanců
malá	do 100 mil. Kč	do 200 mil. Kč	do 50
střední	do 500 mil. Kč	do 1 mld. Kč	do 250
velká	nad 500 mil. Kč	nad 1 mld. Kč	nad 250

* Skupina účetních jednotek zahrnuje konsolidující účetní jednotku a konsolidované účetní jednotky

III. Změna definice aktiva

Staré znění zákona o účetnictví definovalo aktiva celkem jako úhrn aktiv zjištěný z rozvahy v ocenění neupraveném o opravné položky a oprávky, tj. **používala se hodnota brutto aktiva**. **Nové znění zákona o účetnictví definuje aktiva celkem jako aktiva netto**.

IV. Změny u zásob vlastní výroby

a) změna v účtování a vykazování aktivace vlastních výkonů

Změna stavu zásob vlastní činnosti bude účtována pomocí nákladových účtů účtové skupiny 58 namísto dosavadního způsobu účtování na účty účtové skupiny 62. Tato změna má významný vliv na hodnotu výsledkových účtů a obrát společnosti.

b) upraveno oceňování zásob vlastní výroby

Dosavadní způsob umožňoval účetní jednotce volbu mezi oceněním zásob vlastní výroby buď pouze na úrovni přímých nákladů nebo včetně oprávněných režii. Nová úprava požaduje, aby ocenění obsahovalo přímé a přiřaditelné nepřímé náklady. **Některé účetní jednotky budou muset od 1.1.2016 přehodnotit svou kalkulaci výroby**. Pokud účetní jednotka v důsledku změny zákona rozhodne o změně oceňování zásob vlastní výroby od 1.1.2016, měla by ocenit své zásoby vlastní výroby na skladě novou metodou už k 31.12.2015 a rozdíl z přecenění zaúčtovat k 1.1.2016 například na účet 426 Jiného výsledku hospodaření minulých let

V. Úprava kritérií pro povinný audit

Povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a sestavovat výroční zprávu mají zejména:

1. Střední a velké účetní jednotky
2. Malé účetní jednotky, pokud za běžné období a období předcházející dosáhly alespoň jedno (v případě akciové společnosti nebo svěřenského fondu) nebo dvou (v případě ostatních společností) z následujících kritérií: aktiva 40 mil. Kč, obrát 80 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců 50.

Limity pro povinný audit účetních závěrek obchodních korporací zůstaly tedy po novele zákona o účetnictví na hodnotově stejných částkách, došlo však ke změnám v obsahové náplni pojmů „**aktiva celkem**“ (viz bod III.) a „**čistý obrát**“ (díky novému způsobu účtování aktivací viz bod IV.a). Díky této změně dochází k faktickému posunu hranic pro povinný audit od roku 2016. Tím, že kritéria mají být dosažena ve dvou po sobě jdoucích účetních obdobích, budou muset účetní jednotky ocenit „**aktiva netto**“ a „**čistý obrát**“ podle nové definice nejen pro rok 2016, ale také pro rok 2015, aby se ujistily, zda nadále podléhají či nepodléhají povinnému ověření účetní závěrky auditorem.

VI. Omezení vyplácení dividend

Novelizace přinesla **další podmínku pro výplatu dividend v případě vykazování výsledků vlastního výzkumu a vývoje v rozvaze**. Jsou-li náklady na vývoj vykazovány v aktivech rozvahy (v rámci nehmotného majetku), je jakékoli vyplácení podílů na zisku zakázáno, ledaže disponibilní zdroje, z nichž lze jinak vyplácet podíly na zisku a nerozdělený zisk minulých období, jsou nejméně rovny neodepsané části nákladů na vývoj.

VII. Další změny

- **Nová úprava režimu jednoduchého účetnictví** a možnost jeho použití určenými jednotkami při splnění stanovených podmínek. Jedná se o velmi malé účetní jednotky, které nebyly založeny za účelem dosahování zisku. **Tento způsob se nedotýká fyzických osob.**
- **Ruší se vykazování zřizovacích výdajů v rámci nehmotných aktiv. Nově vznikající jednotky budou účtovat položky do nákladů, případně náklady časově rozliší.**
- **Upravena formulace událostí po rozvahovém dni**
- **V důsledku mnoha změn dochází ke změně podoby výkazů účetní závěrky**

VIII. Důležité upozornění

- Dovolujeme si připomenout, že fyzické osoby, které **obdrží příjem osvobozený od daně z příjmů fyzických vyšší než 5 000 000 Kč**, jsou povinny **oznámít** správci daně tuto skutečnost do konce lhůty pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém příjem obdržely. **Tato povinnost platí již za zdaňovací období roku 2015.**
- Novela zákona o daních z příjmů, která zvyšuje příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění a životní pojištění u zaměstnanců na úhrnnou výši 50.000 Kč a umožňuje fyzickým osobám snížit základ daně do výše 24.000 Kč na penzijní i životní pojištění **nabude účinnosti 1.1.2017. Pro rok 2016 platí nadále limit 30.000 Kč u příspěvku od zaměstnavatelů a 12.000 Kč pro snížení základu daně u fyzických osob.**

IX. Nejbližší daňové povinnosti

15.2. - Podpis prohlášení zaměstnance, žádost o roční zúčtování daně u správce daně

25.2. - Přiznání i platba DPH za 1/2016, souhrnné hlášení, kontrolní hlášení

V Novém Jičíně, dne 31. 1. 2016

Zpracovaly: Ing. Lucie Pilná, Ing. Pavla Kotalová

Ing. Marta Mičulková

Výtisk je určen pouze pro adresáta.

Děkujeme, že tyto metodické informace veřejně nešíříte. Máte-li zájem o více výtisků, kontaktujte nás. ©
Tato metodika má pouze informativní charakter a společnost FULLCOM s.r.o. nezodpovídá za škody způsobené jejím nesprávným uplatněním.